

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๑/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกร เนื่องจากพรรคพลังเกษตรกรไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังเกษตรกรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ทำให้มีเหตุให้สั่งยุบพรรคพลังเกษตรกรได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

จากข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า พรรคพลังเกษตรกรได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ทางพรรคจะต้องจัดให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และจัดให้มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเวลา ๑๘๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรค จึงไม่เป็นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๒๕

ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้พรรคพลังเกษตรกรชี้แจง แต่ไม่สามารถติดต่อกับผู้ใดได้ จึงให้ปิดประกาศไว้ แต่ไม่ปรากฏว่าพรรคได้ชี้แจงหรืออ้างเหตุผลข้อขัดข้องแต่อย่างใด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้.....(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคพลังเกษตรกรไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๗ มาตรา ๒๕ ตามคำร้องของนายทะเบียนจริง จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพลังเกษตรกรได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๗ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกรได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๗ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพลังเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ